

Karusellin päiväkodin

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2022-2023

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisälllys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET.....	6
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	7
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	8
Leikki.....	9
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS	10
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	11
TIIMISOPIMUS	14
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	16
Leikki.....	17
Pedagoginen dokumentointi	18
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	19
Arviointi	20
Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen	21
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	28
AJATTELU JA OPPIMINEN	28
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	28
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	28
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	28
MONILUKUTAIDON JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	28
(kirjataan erilliselle sivulle)	28

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssijamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Näytelmät ja kulttuuritapahtumat - Retkeillään viikoittain, lähiympäristö tutuksi - lähiluonto leikki- ja liikuntaympäristönä - päiväkodin pihan ja lähiympäristön siistinä pitäminen, jätteiden lajittel

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
- Kodinomaisuus - Henkilökunta joustaa ja venyy - Iloisuus ja huumori - Henkilökunnan eri ikäisyys - Hyvä piha-alue - Rauhallinen ja tilava kasvuympäristö, tukee lasta - Henkilökunnalla hyvä työmoraali - Yhteistyö vanhempien kanssa
Näin toimimme + tarkennus tiimiin:
Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet
Näin toimimme + tarkennus tiimiin:
Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi

- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?
- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET**Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:**

- **Miten kiusaamista ehkäistään?**
- **Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?**
- **Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

-kiusaamisiin puututaan heti ja järjestelmällisesti -selvitetään tilanne kaikkia osapuolia kuunnellen -pyritään vaikuttamaan lasten välisiin suhteisiin esim. leikkiryhmiä muodostamalla -henkilökunta ei leimaa ketään lasta syylliseksi pelkän ennako-oletuksen varassa -kiusaamistilanteista kerrotaan lapsen vanhemmille -työntekijöiden ei pidä hyväksyä minkäänlaista itseensä kohdistuvaa kiusaamista

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki <ul style="list-style-type: none">- Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisten rooli
Näin toimimme + tarkennus tiimiin
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Jokainen lapsi on arvokas omana itsenään - Kaikkia lapsia kohdellaan kunnioittaen ja tasa-arvoisesti

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Kerrotaan mikä on oikein ja väärin - Yhteiset säännöt yhdessä lasten kanssa miettien - Autetaan ja tuetaan kasvussa, kehityksessä ja oppimisessa - Kiusaamiseen puututaan heti - Nähdään jokaisessa lapsessa vahvuude

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Jokainen lapsi tulee kohdatuksi päivän aikana ja saa ilmaista itseään omilla keinoilla - Keskitytään myönteisen palautteen antamiseen - Huomioidaan, ettei kukaan lapsi ole tahtomattaan yksin

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia kohdellaan tasavertaisesti huolimatta perhetaustastaan tai sukupuolesta - Muistamme ammatillisuuden joka tilanteessa - Tuetaan suomalaista kulttuuriperinnettä: juhlat, laulut, lorut, askartelut - Tuetaan tarvittaessa myös muutakin kulttuuriperinnettä

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asioinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Kunnioitamme ja hyväksymme erilaiset perheet - Tuetaan perheitä haasteissa, ohjataan tarvittaessa tukimuotojen pariin

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ohjaus ja kannustus liikkumiseen, ulkoiluun ja luonnon arvostamiseen - Ruoan arvostaminen, terveelliseen ruokavalioon ohjaaminen - Aikuinen näkee lapsen tarpeet - Tunnetaitojen sanoittaminen

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

TIIMIN JÄSENET:

TIIMIN VETÄJÄ:

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

--

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien leujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonnellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

-Aikaa ja rauhaa täytyy olla leikille -Aikuinen kehittää leikkiä leikissä mukana olemalla tai epäsuorasti ympäristöön, välineisiin ym. vaikuttamalla -Ajanmukaiset, turvalliset lelut -Pieniä leikkejä voisi jättää paikoilleen, jotta voi myöhemmin jatkaa (myös ulkona) -Leikki on yhtä arvokasta sisällä ja ulkona -Toisten leikin kunnioittaminen - Kun leikki loppuu tai vaihtuu toiseen, lelut täytyy kerätä

Miten osallisuus huomioidaan?

-Lasten osallistumien lelujen valintaan ja leikkiympäristön järjestämiseen -Leikki-ideat ja leikkikaverit lapsilähtöisesti

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Sähköiset kansiot jokaiselle lapselle. Arjen dokumentoinnit toiminnan suunnittelun pohjaksi tiimipalavereissa, pedatiimissä ja vasu-keskusteluissa-

Miten osallisuus huomioidaan?

Tuumaustuokio (5-10 min.) jokaisen lapsen kanssa kerran kuukaudessa

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

Jokaisen lapsen vahvuuksien kirjaaminen>laitetaan näkyville. Tunteiden sanoittaminen lapsen kanssa. Hyvät käytöstavat tavaksi, aikuiset hyvänä esimerkkinä

Miten osallisuus huomioidaan?

Ryhmän säännöt yhdessä lasten kanssa. Jokaisen lapsen kuulluksi ja nähdyksi tuleminen päivittäin.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Ryhmän toiminnan arviointi tiimipalavereissa, koko päiväkodin toiminnan arviointi pedatiimeissä ja koko talon suunnittelupäivinä. Vanhemmille Forms.kyselyjä pitkin toimikautta.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lasten arvioinnin tukena kuvat, videot, ”naamakuvat”, peukutukset. Ollaan päivittäin kuulolla lasten viesteistä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

-Kirjastoauton hyödyntäminen -iPadiit käytössä päiväkodissa päivittäin, hyödynnetään kuvia lasten ja vanhempien kanssa -Päivittäin luetaan kirjoja, lorutellaan, kuvakirjat, musiikki, lasten kanssa keskustellaan ja rupertellaan -Arkea kuvataan ja videoidaan, myös lapset Miten osallisuus huomioidaan? Toimintatapojen tarkennus tiimiin Arviointisuunnitelma ja arviointi: -iPadiit käytössä päiväkodissa päivittäin, hyödynnetään kuvia lasten ja vanhempien kanssa -Päivittäin luetaan kirjoja, lorutellaan, kuvakirjat, musiikki, lasten kanssa keskustellaan ja rupertellaan -Arkea kuvataan ja videoidaan, myös lapset -Dokumentoidaan lasten piirustuksia ja maalauksia, keskustellaan lasten kanssa -Samanlaiset toiminnanohjaukuvat joka ryhmään -Näytelmät, draam

Miten osallisuus huomioidaan?

-annetaan tabletteja lasten käyttöön niitä pyydetessä leikin ym. tilanteiden kuvaamiseen ja tiedon etsintään

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN

(kirjataan erilliselle sivulle)